

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613219655
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6613219655.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Sninskej v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 01 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705 zastúpeného Fridrich Palko s.r.o. AK Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporkyni B. T., nar. XX.X.XXXX, U. XXX, XXX XX U., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, o zaplatenie 1.321,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 8C /130/2013-116 zo dňa 25. júna 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec, č.k. 8C/130/2013-116 zo dňa 25. júna 2014 potvrdzuje.

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zaviazal okresný súd odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 1.321,83 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.321,83 Eur od 10.6.2010 do zaplatenia, 6 % úrok zo zmenkovej sumy od 6.9.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 4, 41 Eur, trovy konania vo výške 79,-Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 291,68,-Eur. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ návrhom na uplatnenie pohľadávky v súlade s článkom 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 1.321,83 Eur a príslušenstva na tom skutkovom základe, že navrhovateľ ako indosatár je nadobúdateľom, všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 5.8.2009 na zmenkovú sumu 1.321,83 Eur a zaviazala sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 10.6.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenka opatrená doložkou „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu bol zmenky bol poňatý záväzok odporkyne zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkové veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 10.6.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doteraz nezaplatil na zmenkovú sumu a na úrokoch žiadnu čiastku. Zmenková listina je opatrená doložkou „ bez protestu“. Navrhovateľ ako písomné dôkazy na podporu svojej pohľadávky predložil originál zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa a plnomocenstvo pre právneho zástupcu. Súčasne uviedol, že nechce, aby sa nariadilo pojednávanie. Súd zaslal odporkyni vyplnenú časť I. vzorového tlačiva „C“ na odpoveď, ktorú prevzala, avšak odpoveď súdu nedoručila.

Súd konštatoval, že z predložených a označených dôkazov zistil, že odporkyňa dňa 5.8.2009 vystavila vlastnú zmenku, v ktorej sa zaviazala za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o., zaplatiť sumu 1.321,83 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 10.6.2010. Predmetná zmenka

bola vistazmenkou a bola opatrená doložkami „ bez protestu“ a „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOŠŤ s.r.o. indosovala zmenku na rad navrhovateľa. Zároveň súd konštatoval, že odporkyňa v zmysle článku 5 ods. 1 Nariadenia súdu vyplnené tlačivo „C“ odpoveď nedoručila. V priebehu konania odporkyňa podala prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrenie, v ktorom poukazovala na to, že vzťah medzi účastníkmi konania bol založený zmluvou o úvere a ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia § 53 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. V rámci svojej obrany však nepodala také námietky, ktoré by odôvodňovali postup súdu podľa § 17 Zákona zmenkového a šekového voči terajšiemu majiteľovi zmenky, teda že navrhovateľ konal pri indosácii zmenky na škodu dlžníka. Zároveň uviedol, že v danom prípade predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, preto posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporkyňa, ako spotrebiteľka vzniesla voči majiteľovi námietky, že došlo k indosácii na jej škodu, alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musela preukázať.

Súd ďalej uviedol, že v danej veci je predmetom konania uplatnenie práv zo zmenky predloženej navrhovateľom. Záväzok zo zmenky je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný a zákon dáva dlžníkom takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S týmto potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať, že išlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeľovaným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Pri vystavení blankozmenky nie je možné určiť, ktorým dňom nastane jej splatnosť, pretože takéto rozhodnutie je na majiteľovi zmenky, ktorý v rámci lehoty na predloženie môže kedykoľvek zmenku na platenie označenej osobe predložiť. Zmenku je potrebné zaplatiť bez zbytočného omeškania, pretože táto sa stáva splatnou hneď potom, ako ju ten, komu je predložená uvidí. Zároveň prvostupňový súd konštatoval, že z povahy zmenky, ako abstraktného cenného papiera prísne oddeleného od kauzálneho dôvodu vystavenia zmenky vyplýva, že navrhovateľ ako majiteľ zmenky nemusí pri predložení, ani pri vymáhaní zmenky preukazovať povinnosť odporcu zaplatiť dlh zo zmenky. Zmenka je abstraktným a nesporným záväzkom, pri ktorom nie je významné, prečo bola zmenka vystavená, a preto pokiaľ pri vystavení zmenky boli dodržané prísne formálne pravidlá predpísané zákonom a obsah zmenky spĺňa náležitosti ustanovené zákonom, má jej majiteľ nepochybné právo na jej zaplatenie, a to bez ohľadu na dôvody, pre ktoré bola zmenka vystavená. Vystavenie platnej zmenky predstavuje pre dlžníka vznik záväzku, ktorým bezpodmienečne sľubuje zaplatenie zmenkovej sumy tomu, kto bude pri predložení zmenky jej majiteľom a zároveň na seba berie riziko, že v prípade ak pôvodný majiteľ zmenky túto postúpi ďalšiemu majiteľovi, prípadne nepretržitému radu ďalších majiteľov (indosatárov), dlžník ostáva zaviazaný svojím pôvodným dlžníckym záväzkom voči tej osobe, ktorá je posledným majiteľom zo zmenky. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, keď je nepochybné, že s danou zmluvou súvisia. Súd mal za to, že navrhovateľom predložená zmenka obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Záväzok odporcu je teda nesporný. Nárok navrhovateľa na zaplatenie uplatnenej zmenkovej sumy, zmenkového úroku, zákonného úroku i zmenkovej odmeny je dôvodný, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. Nedostatok zákonných náležitostí zmenky súd nezistil a v danej právnej veci vychádzal z právneho názoru, ktorý v skutkovo a právne totožnej veci už vyslovil Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom uznesení č.k. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013.

O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný trovy konania vo výške 79,-Eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia vo výške 291,68 Eur.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podala odvolanie odporkyňa a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie pojednávanie a rozhodnutie. Odporkyňa v odvolaní uviedla, že zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia úveru, ktorý jej bol poskytnutý spoločnosťou POHOTOVOŠŤ, s.r.o. na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 5.8.2009, uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOŠŤ s.r.o., ako veriteľom a ňou, ako dlžníčkou. Odporkyňa poukázala na ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu poskytnutia úveru a tvrdí, že toto ustanovenie platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky

alebo postúpenia práv zo zmenky. Uviedla, že toto ustanovenie platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Keďže predložená zmenka je v rozpore s týmto ustanovením, je potrebné ju označiť ex offa za neplatnú. Odporkyňa sa nestotožňuje s právnou argumentáciou súdu a trvá na tom, že Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. V tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 53 ods. 1, ods. 5, ods. 6 Občianskeho zákonníka. Poukázala na to, že navrhovateľ konal pri nadobudnutí zmenky na jej škodu, nakoľko vedel, resp. musel vedieť z okolností svojich vzťahov k remitentovi, že zmenka sa týka spotrebiteľského úveru a že sa jedná o zmenku na rad. Má za jednoznačne preukázané, že navrhovateľ konal zlomyseľne a previnil sa hrubou neobanlivosťou, keď o skutočnosti týkajúcej sa reálnej existencie dlhu odporcu v čase nadobudnutia zmenky vedel, resp. vedieť mal a mohol si zistiť. Taktiež poukázala na to, že právna úprava spotrebiteľských úverov nevyučovala v čase uzavretia zmluvy prijať od dlžníka zmenku, avšak len na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. Ustanovenie článku 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru o vyplnení zmenky odporuje § 4 ods. 6 zákona č. 258 /2001 Z.z., a teda súd by ho mal vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Krajského súdu Trenčín, sp.zn. 17C/5/2011 zo dňa 12.4.2011, ako rozhodnutie v obdobnej veci. Z uvedených dôvodov má odporkyňa za to, že sa majú ponechať neaplikované všetky ustanovenia zmenkového zákona, ktoré sú v rozpore so zákonom na ochranu spotrebiteľov, resp. zákon o ochrane spotrebiteľa má mať v predmetnom prípade prednosť.

K odvolaniu odporkyne podal písomné vyjadrenie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Vo vyjadrení uviedol, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi, ako indosatárovi je preto jediným legitimitačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Navrhovateľ predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone zmenkovom a šekovom, dokázal ňou teda jasne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky. Navrhovateľ je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné spájať alebo podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Upozornil na ustanovenie článku I. § 17 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Z uvedeného podľa navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Za určitých okolností je síce prípustné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany odporcu a predovšetkým odporca v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Navrhovateľ vo vyjadrení odkázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 61,41 Eur bez DPH a 8,04,- Eur bez DPH režijný paušál.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý rozsudok Okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p., ako vecne správny potvrdil. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený v zmysle § 211 ods. 2 a § 156 ods. 1 O.s.p. V zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p. bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 17.6.2015.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že odporkyňa vystavila blankozmenku, ktorú ako vystaviteľka riadne podpísala. Identifikovala sa pri tom ako fyzická osoba, nie ako podnikateľka. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy a záväzok odporkyne zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zmenkovú sumu. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku pri vystavení zmenky vyplnené neboli. Doplnil ich pôvodný majiteľ zmenky. Zmenka bola vystavená ako zmenka na videnie (pri predložení), splatná v sídle pôvodného majiteľa zmenky s tým, že na zmenke bolo určené „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Zmenka bola vystavená „ bez protestu“. Na rubovej strane zmenky bol uvedený indosament, ktorým bola zmenka prevedená z pôvodného vlastníka zmenky na navrhovateľa v konaní.

Odporkyňa súdu tlačivo „C“ nevrátila. Následne odporkyňa prostredníctvom právneho zástupcu podala písomné vyjadrenie doručené súdu dňa 26. 2.2013, ktorým žiadala návrh navrhovateľa zamietnuť a poukázala na to, že vystavená zmenka zabezpečovala poskytnutý úver, ktorý si zobrala od spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o. na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 5.8.2009, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Tvrdila, že na daný vzťah je potrebné aplikovať ustanovenie § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g), i), j), ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z.

Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods.2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 7 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa článku I. § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb; Zákon zmenkový a šekový („ZZŠ“) v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 2 ZZŠ, úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa článku I § 5 ods. 3 ZZŠ, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa článku I, § 10 ZZŠ, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa článku I., § 11 ods.1 ZZŠ, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I, § 17 ZZŠ., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa článku I, § 34 ods. 1 ZZŠ, je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa článku I, § 48 ods.1 ZZŠ, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I, § 75 ZZŠ., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov vec správne právne posúdil.

Prvostupňový súd správne zistil, že navrhovateľ si uplatňuje svoj nárok z indosovanej zmenky, ktorá bola v čase vystavenia blankozmenkou, do ktorej boli údaje o výške zmenkovej sumy a o začiatku úročenia dohodnutou zmenkovou úrokovou sadzbou doplnené prvým majiteľom zmenky. Zmenka bola následne indosovaná na súčasného majiteľa zmenky, ktorý je navrhovateľom v konaní. Platnosť zmenky ako takej odporkyňa v konaní nenamietala a prvostupňový súd správne zistil, že zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle článku I, § 75 Zákona zmenkového a šekového. Odporkyňa v odvolaní poukazovala na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzavretej medzi dlžníkom a prvým majiteľom zmenky.

Vzhľadom na skutočnosť, že zmenka je abstraktným právnym úkonom oddeleným od dôvodov (kauzy), pre ktorú je vystavená, prvostupňový súd správne nevykonával dokazovanie smerom k obsahu úverovej zmluvy uzavretej medzi odporkyňou a prvým majiteľom zmenky. Predmetom tohto konania nie sú nároky spotrebiteľa zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, a preto ani nebol dôvod posudzovať platnosť tejto zmluvy a skúmať, či táto zmluva obsahuje prijateľné podmienky tak, ako je to uvedené v odvolaní odporkyne.

Predmetom konania je uplatnenie nároku zo zmenky. Odvolací súd poukazuje na to, že aj za predpokladu, že by mala odporkyňa námietky voči prvému majiteľovi zmenky, ktoré by mohli súvisieť s kauzálnou zmluvou (kauzálne námietky), indosáciou zmenky je možnosť vzniesť tieto kauzálne námietky aj voči súčasnému majiteľovi zmenky podmienená splnením podmienok upravených v článku I, § 17 Zákona zmenkového a šekového. V zmysle tohto ustanovenia odporkyňa môže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na vzťahoch odporkyne k pôvodnému majiteľovi zmenky iba za predpokladu, ak súčasný majiteľ (navrhovateľ) pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu odporkyne, ako dlžníka zo zmenky. Takúto námietku síce odporkyňa vzniesla, ale ide len o jej tvrdenia, že navrhovateľ konal zlomyseľne na jej škodu, avšak žiadne relevantné dôkazy v konaní neuviedla, ani nenavrhol vykonať. Odporkyňa teda v konaní nezvládla dôkazné bremeno preukázania, že navrhovateľ konal vedome pri nadobúdaní zmenky na škodu odporkyne. Z tohto dôvodu na v odvolaní vznesené námietky nie je možné prihliadnuť.

Odporkyňa v odvolaní namietala, že zmenka je vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., a preto ide o neplatný právny úkon podľa § 39 O.Z. Odvolací súd poukazuje na to, že v prejednávanom prípade došlo k zmene majiteľa zmenky s tým, že navrhovateľ, ako indosatár nenadobudol práva

a povinnosti svojho predchodcu, ale právo zo zmenky. Preto pokiaľ odporkyňa vznáša námietku, že pôvodný majiteľ vyplnil zmenku na základe neplatnej dohody o vyplnení zmenky, mohla by tak urobiť výlučne za predpokladu unesenia dôkazného bremena po vznesení námietky v zmysle článku I, § 10 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého ak blankozmenka nebola vyplnená tak, ako bolo dojednané, poslednému majiteľovi zmenky je možné namietkať, že dohoda o vyplňovacom práve nebola dodržaná, iba za predpokladu, ak súčasný majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky prevínil hrubou nedbanlivosťou. Dôkazné bremeno pri preukázaní zlomyseľného nadobudnutia pritom spočíva na dlžníkovi, ktorý v priebehu konania uvedenú námietku nepreukázal.

Čo sa týka poukazovania odporkyne na iné súdne rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že týmito rozhodnutiami nie je odvolací súd viazaný.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní správne postupoval v zmysle Nariadenia, podľa ktorého súd rozhoduje o pohľadávke na základe návrhu doručeného na tlačive A. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, správne posúdil predmetnú zmenku ako platnú, pričom odporkyňa, ako dlžníčka zo zmenky žiadne kauzálne námietky v zmysle § 17 Zákona zmenkového a šekového nepredniesla, preto odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 219 O.s.p., ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa článku 16 Nariadenia v nadväznosti na článok 19 Nariadenia a ustanovenia § 224 ods. 1 a § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný a vo vyjadrení k odvolaniu si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 61,41 Eur bez DPH a 8,04 Eur bez DPH režijný paušál. Pri vyhodnotení, či trovy právneho zastúpenia boli v odvolacom konaní navrhovateľom vynaložené účelne, vychádzal odvolací súd z aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý v odôvodnení svojich rozhodnutí 6MCdo 5/2013 zo dňa 19.3.2014 a 6MCdo 9/2013 zo dňa 20.6.2014 uviedol, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde.

Ako odvolací súd zistil, podania navrhovateľa v prejednávanej veci majú charakter formulárových podaní, ktoré sa v jednotlivých konaniach vedených na súdoch v Slovenskej republike riešia individualizáciou odporcu a výšky uplatňovanej pohľadávky, avšak čo do obsahu vyjadrení ostávajú totožné. Úkony právneho zástupcu tak neobsahujú špecifický individuálny vklad poskytovateľa právnej služby a ostávajú vo forme čisto administratívnej záležitosti. Ako je uvedené aj v citovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, v konaniach v ktorých účastník podáva všeobecne formulované (formulárové) vyjadrenia sú súdy povinné konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal práva, čím nie je účastníkovi odňatá možnosť zvoliť si v konaní právneho zástupcu. Rozhodnutie o neúčelnosti trov konania sa týka posúdenia skutočností, či účelom vykonaných úkonov právnej služby bolo nadobudnutie práva na zaplatenie právneho zastúpenia alebo účelom bolo primárne poskytnutie právnej služby zastúpenému účastníkovi, ktorý by bez využitia týchto služieb v konaní nebol úspešný. V prípade tzv. hromadných vecí (konaní v skutkovo a právne totožných právnych sporoch) sa účelným javí poskytnutie právnej služby v tých prípadoch, kedy je vyjadrenie vypracované právnym zástupcom účastníka individualizované, osobitne reaguje na špecifiká prebiehajúceho konania a obsahuje nové skutočnosti, ktoré môžu vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V prejednávanej veci malo podanie právneho zástupcu navrhovateľa v odvolacom konaní charakter všeobecných formulárových vyjadrení, preto ho nie je možné označiť ako za individualizované. Z týchto dôvodov odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné